

PILIPINO A2 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
PILIPINO A2 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
FILIPINO A2 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Tuesday 21 May 2002 (afternoon)
Mardi 21 mai 2002 (après-midi)
Martes 21 de mayo de 2002 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A consists of two passages for comparative commentary.
- Section B consists of two passages for comparative commentary.
- Choose either Section A or Section B. Write one comparative commentary.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d’y être autorisé.
- La section A comporte deux passages à commenter.
- La section B comporte deux passages à commenter.
- Choisissez soit la section A soit la section B. Écrire un commentaire comparatif.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- En la Sección A hay dos fragmentos para comentar.
- En la Sección B hay dos fragmentos para comentar.
- Elija la Sección A o la Sección B. Escriba un comentario comparativo.

Piliin ang alinman sa Seksyon A o Seksyon B.

SEKSYON A

Suriin at paghambingin ang mga sumusunod na teksto.

Talakayin ang pagkakahawig at pagkakaiba ng mga teksto at ang kanilang tema. Isama sa komentaryo ang mga paraan ng mga awtor sa paggamit ng mga elemento tulad ng istruktura, tono, imahe at iba pang istilistikong pamamaraan para iparating ang kanilang mga layon.

Teksto 1 (a)

KASAMA

Sinabi ko kasi sa ‘yo na tuwing alas-diyes ng gabi, iisipin kita. Kaya nga heto ako’t nakangudngod na naman ang baba sa pasamano ng bintana habang tinatapos ang lagi’t lagi kong ipinapangako sa ‘yong huling stick ko ng sigarilyo. Pero hindi ibig sabihin na tuwing alas-sais ng umaga o tuwing nagbababad ng maruruming labada o kapag kinakayod ang bahaw ng pananghalian ay hindi kita kinukumusta sa loob ko, ha? Pinagkasunduan kasi natin na alas-diyes ng gabi ang ilalaan natin para namnamin ang mga maiikling kabanata ng ipinagpipilitan nating kuwento.

Mga kabanata iyon na kung ikokonsulta ko sa isang kaibigang kuwentista, tiyak na pakakantahin niya ako ng “Happy Birthday to You” at ipaiintindi sa akin na kulang ang kuwento ko. “See? Ano sa tingin mo, kung kakantahin mo ‘yang kuwento mo, hindi ba hanggang gitna lang ng kanta?”

Mali siya do’n. Ang totoo, gitna lang ng kuwento ang lahat ng iyon. Sandakot na mga piraso ng pagsasama natin. Madali lamang tuhugin ang mga pirasong iyon – ang pagkusa mong paghanda ng almusal natin, pasalubong kong biskwit na paborito mo, maghapon pagkukusot natin ng mga puti at de-kolor na hindi naman natin sinadyang mamantsahan, ilang linggong paglubog sa mga piketlayn, ang mga magdamagang kuwentuhan na minsang may mga bonus na lambingan. May idadagdag ka pa ba’ng hindi nailista?

Tamang panggitna lamang ng kuwento ang mga piraso. Dahil ang simula natin ay malabo. Paano nga ba tayo nakarating sa mga pirasong iyon? Basta lang. Kuwentuhan na nauwi sa ewan. Simula ng gabing iyon, pinasadahan na natin ang kuwentong ito ng mga eksenang masarap pakinggan. Sunod-sunod at buong-buo ang mga eksena, na sabi nati’y noon pa dapat isinulat. Itinuloy natin na pahapyaw lamang ang paglilimi kung sa mula’t sapul ay dapat nga bang buuin ang ating kuwento.

Sipi mula sa kuwentong **Kasama** ni Jose Maria Bayani, 2001

Teksto 1 (b)

ENTABLADO

Ang buong dula ay magaganap sa isang entablado, alanganing oras ng gabi.

Tatayo na rin si Anton. Ipagbubuhos niya ng inumin si Teresa. Sabay silang iinom.

ANTON: Nangungulila ako. Matanda ako't nag-iisa.

TERESA: Tanyag kayo. Hindi dapat nangyayari sa inyo ang ganyan.

5 ANTON: Totoo.

TERESA: Siguro, dapat mangibang bansa ka rin.

ANTON: Para ano? Para hindi mo na rin ako makita?

TERESA: Para makilala nang lubusan ang mundo. Marami ka pang masusulat.

10 ANTON: Etong maliit na tanghalang ito ang mundo ko. Dito ko natagpuan at dito rin ako iniwan ng dalawang pinakamahalagang tao sa buhay ko.

Katahimikan.

ANTON: Nagalit ako sa iyo noong umalis ka. Nagalit akong lalo noong mabalitaan kong mayroon kang kinakasamang iba.

TERESA: Bata pa ako.

15 ANTON: Ginusto kong habulin ka, guluhin ka, pero mas nanaig ang paggalang ko sa iyo. Ayaw kitang mapahiya. Mahalaga ang taong iyon sa iyo kung sinamahan mo, at ayaw kong masira ka sa kanya kung masasaktan ka lang.

TERESA: Hindi ko maintindihan kung bakit hindi ka naging malupit sa akin.

ANTON: Bakit ako magiging malupit? Wala kang obligasyon sa akin.

20 TERESA: Pinag-uusapan na tayo ng lahat. Hinarap mo, tinakbuhan mo.

ANTON: Walang saysay sa akin ang mga salita.

Sipi mula sa dulang **Entablado** ni Jidenamarata (Pen Name), 2001

SEKSYON B

Suriin at paghambingin ang mga sumusunod na teksto.

Talakayin ang pagkakahawig at pagkakaiba ng mga teksto at ang kanilang tema. Isama sa komentaryo ang mga paraan ng mga awtor sa paggamit ng mga elemento tulad ng istruktura, tono, imahe at iba pang istilistikong pamamaraan para iparating ang kanilang mga layon.

Teksto 2 (a)

SALA-SALABID

- May mga sandaling ganap ang walang pag-iral.
Hindi maaaring magpakapalalo ang liwanag
pagkatapos ng bangungot nang gabing bumuhos
ang dalamhati ng kalawakan sa lungsod ng bakal.
- 5 Nginangatngat ng mga pangil ng kalawang ang bakal,
pigtal at nakakalat ang mga dahon ng natitirang
manipis na nakatayong kahoy; naghahalo ang hamog
at ang lansa ng nabasang mga plastik ng basurang
binulatlat ng mga batang palaboy at mga langaw;
- 10 mainit ang kape sa almusal habang pumupukso
ang init ng sagupaan ng mga sundalo't mga terorista
sa Mindanao; nabaklas na't nagwakas din ang sumpa
ng bahay na kabaong sa gunita ni Inang,
gayunman ay nakatiwangwang pa ang mga yero't tinibag
- 15 na semento, pati nakausling pako ng mga magnanakaw.
Katulad at di tulad sa ibang umaga'y tumitibok
mulí ang lupa ngunit upang usalin na kay-ikli
ng pag-inog ng hininga't paglaya ng hangin sa paligid.
May mga siit ng pag-ibig na pumupuslit para ipahiwatig
- 20 ngunit di maglalaon ay kailangang maglaktay
sa ibang lupain at mga pananalig; nakapananabik
ang tinis ng tinig sa looban ng mga paslit,
ngunit nakakintal din sa isip ang nakahihindik
na bangis at lisik ng tingin ng mga kasinggulang
- 25 nila't nakakapit sa mga estribo ng mga sumusukang dyip
at gumigiray na mga panaginip; narito ang Diyos
ngunit hinahanap ng daigdig ang butas niya sa tadyang;
sinisiil siya ng halik gayong walang dumadamping katawan;
nagliligtas ang salita't ang talinghaga'y pumapaslang.
- 30 Sadyang may mga sandaling lubos ang kawalang pag-iral.

Tulang pinamagatang **Sala-salabid** ni Rebecca T. Anonuevo,
Hulagway, Nobyembre 2000

Teksto 2 (b)**ISANG DALAWANG KUWENTO**

Tinanaw ko ang dagat. Bahagya akong napapikit. Hindi maalis sa isipan ko ang sinabi ng *phobia lecturer* tungkol sa kalikasan, at sa tao. Sa pagtatapos ng lecture, habang ang lahat ay nagsipaghanda nang umalis, nagpaiwan ako upang pakinggan ang dagat. Ang tiyang kumukurukok. Ang kumain ng maraming buhay. Ang naghihintay ng kasunod na biktima.

5 Papalubog na ang araw nang muli akong tumingin sa dagat. Pinigilan ko ang aking pagnanais na lumayo... Kailangan kong malaman.

Marahan kong hinubad ang pang-itaas na blusa at ipinatong sa buhangin. Gayundin ang ginawa ko sa pantalon, at mga pang-ilalim. Dahan-dahan, lumakad ako sa dagat. Ipinikit nang mariin ang mga mata upang hindi makita ang pagsalubong ng mga alon. Lumusong
10 ako. Palalim nang palalim. Naramdaman ko ang marahang pagsalubong ng tubig sa aking mga binti, baywang, kilikili. Animo dilang tumitikim sa aking pagkatao. Nanginig nang bahagya ang aking kalamnan. Pinilit kong patapangin ang sarili. Patuloy akong lumusong...palalim nang palalim, hanggang sa maramdaman ang alon na sumasalubong sa leeg. Hanggang sa maramdaman ang mga daliring bumabaon sa aking balat... Mga
15 daliring kumapit... mahigpit... marahang nanghihila pababa. Muling nabuhay sa isipan ko ang ingay ng dagat. Ang tunog na mistula tiyang kumukurukok. Ang sikmurang gutom. Ang labing naghihintay lamang ng bagong biktima. Binuksan ko ang aking mga mata. Tuluyang nanginig ang aking mga kalamnan. Nangatal ang aking labi. Nagsisipa ang aking mga binti. Kumampay ang aking mga braso. Pilit kong hinabol ang lumalayong
20 dalampasigan.

Sa buhanginan, niyakap ko ang aking mga bisig. Hindi ko na napigilan noon ang umiyak. Hinugot ang luha ko mula sa pinakahimaymay ng aking pagkatao. Humikbi ako nang humikbi hanggang sa hinahabol ko na rin pati ang hangin. Bigla kong naramdaman ang paggapang ng luha sa aking mga pisngi. Pababa mula sa guhit ng mata, papunta sa
25 munting burol ng aking ilong, hanggang sa matunton ang nangangatal na labi.

Sa unang pagkakataon, natikman ko ang aking luha. Maalat. Tumutusok sa labi. Nanunuot sa dila. Parang patak ng tubig. Galing sa masamang dagat.

Lalo akong napaiyak.

Sipi mula sa maikling kuwentong **Isang Dalawang Kuwento** ni Hayuma Ma.
Andres Liwanag, 2001